

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ I ODDZIAŁÓW GIMNAZJALNYCH NA ROK SZKOLNY 2018/2019

Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO) z biologii zostały opracowane na podstawie:

- Rozporządzenie MEN z dnia 25 kwietnia 2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2017 r. poz.356).
- Rozporządzenie MEN z dnia 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Podstawy programowej kształcenia ogólnego.
- Programu nauczania biologii w klasach 5-8 szkoły podstawowej: „Puls życia” Anny Zdziennickiej.
- Program nauczania biologii w gimnazjum: „Świat biologii” Małgorzaty Liśkiewicz.
- Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania obowiązujących w Zespole Szkół w Barcinie.

1. CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych.

II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji i doświadczeń oraz wnioskowanie w oparciu o ich wyniki.

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych.

IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych, czyli interpretowania informacji i wyjaśniania zależności przyczynowo-skutkowych między zjawiskami oraz formułowania wniosków.

V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska.

2. CELE OCENIANIA

- 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak ma się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. OCENIANIE PEŁNI FUNKCJE:

- 1) Diagnostyczną (monitorowanie postępów ucznia i określanie jego indywidualnych potrzeb).
- 2) Klasyfikacyjną (różnicowanie i uporządkowanie uczniów zgodnie z pewną skalą, za pomocą umownego symbolu).
- 3) Kształtującą (dostarczanie informacji zwrotnej o postępach i trudnościach oraz wskazówek do dalszej pracy).

4. KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

- ocenę **celująca** otrzymuje uczeń, który:
  - w pełni opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
  - stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
  - formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
  - proponuje nietypowe rozwiązania,
  - osiąga sukcesy w konkursach biologicznych na szczeblu wyższym niż szkolny,
- ocenę **bardzo dobra** otrzymuje uczeń, który:
  - w wysokim stopniu opanował treści nauczania ujęte w podstawie programowej,

- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- ocenę **dobra** otrzymuje uczeń, który:
  - w dużym zakresie opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie,
  - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
  - w podstawowym zakresie opanował te wiadomości i umiejętności konieczne do dalszego kształcenia,
  - z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
  - z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy,
- ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
  - ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
  - z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
  - nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w programie,
  - nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, korzystać ze źródeł wiedzy,

5. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIÓW

a) formy i metody sprawdzania osiągnięć:

- **prace pisemne** (kartkówki, sprawdziany, testy): przyjmuje się skalę punktową przeliczając punkty na procenty, oceną uzyskuje się wg kryteriów:
  - 0% - 29% niedostateczny
  - 30% - 49% dopuszczający
  - 50% - 69% dostateczny
  - 70% - 89% dobry
  - 90% - 99% bardzo dobry
  - 100% - celujący
- **odpowiedź ustna:** pod względem rzeczowości, stosowania języka przedmiotu, formułowania dłuższych wypowiedzi,

- **zadanie domowe:** pod względem poprawności, samodzielności wykonania, rozumienia,
- **aktywność na zajęciach:** częstotliwość, poprawność i trafność wypowiedzi,
- **praca w grupie:** przed przystąpieniem do wykonania zadania nauczyciel informuje uczniów o kryteriach oceniania- ocenie może być poddana współpraca w zespole, efekt końcowy tego współdziałania lub określona funkcja w zespole.
- **prezentacje indywidualne i grupowe na forum klasy:** pod względem poprawności merytorycznej, oryginalności i estetyki, jasności przekazu,
- **praca metodą projektu:** ocenia się pracę na każdym etapie, uwzględniając możliwości ucznia i wysiłek włożony w realizację zadania,
- **praca pozalekcyjna:** udział w konkursach, kołach zainteresowań,
- **zeszyt przedmiotowy:** ze względu na kompletność i systematyczność prowadzenia notatek, ich czytelność, poprawność wykonywania schematów, tabel, rysunków itp. oraz estetykę.

b) zasady sprawdzania osiągnięć:

- **prace klasowe podsumowujące dział-** testy sprawdzające są zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej; każda praca klasowa jest poprzedzona lekcją powtórzeniową, z podaniem wymagań edukacyjnych i kryteriów oceniania oraz odnotowany w dzienniku,
- **sprawdzian-** obejmujący kilka lekcji związanych ze sobą tematycznie, musi być zapowiedziany co najmniej 3 dni wcześniej i wpisany do dziennika, który trwa nie dłużej niż 25 minut.
- **kartkówka** z ostatniej lekcji i zadania domowego może odbywać się bez zapowiedzi, która trwa nie dłużej niż 15 minut,
- termin oddawania prac pisemnych – do 14 dni,
- w przypadku nieobecności na zapowiedzianej pracy pisemnej lub ustnej, uczeń otrzymuje do dziennika wpis „nb”,
- w przypadku nieobecności na zapowiedzianej pracy pisemnej uczeń ma obowiązek napisać taką pracę w ciągu dwóch tygodni od chwili powrotu do szkoły; uczeń, który nie zgłosił się w tym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- w przypadku **oceny aktywności** ucznia stosowany jest system punktowy za pomocą znaków „+” i „-”; obowiązuje następująca zasada:

* jeżeli tygodniowo przedmiot jest realizowany na dwóch lub więcej godzinach lekcyjnych, wówczas:

a) + + + + + + + + stopień celujący (6)

b) + + + + stopień bardzo dobry (5),

c) - - - - stopień niedostateczny (1);

* jeżeli tygodniowo przedmiot jest realizowany tylko na jednej godzinie lekcyjnej wówczas:

a) + + + + + stopień celujący (6)

b) + + + stopień bardzo dobry (5),

c) - - - stopień niedostateczny (1);

- znaki „+” i „-” nie są wstawiane w dzienniku; dopiero, kiedy uczeń uzyska odpowiednią ilość plusów lub minusów, nauczyciel wpisuje do dziennika ocenę,
- uczeń może być w półroczu 1 raz nieprzygotowany do lekcji, z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych, **jednak musi to zgłosić przed zajęciami**; nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku, nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową,
- zgłoszenie przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą **wpisanie oceny niedostatecznej**,
- uczeń ma prawo zgłosić brak zadania domowego lub brak zeszytu przed rozpoczęciem zajęć, otrzymuje wówczas „-”.
- uczeń, który nie zgłosił braku zadania domowego lub braku zeszytu, przed rozpoczęciem zajęć, otrzymuje ocenę niedostateczną.
-

c) częstotliwość sprawdzania:

- kartkówka i odpowiedź ustna mogą wystąpić na każdej lekcji, podobnie zadanie domowe, które ilościowo są sprawdzane na każdej lekcji, a jakościowo w miarę potrzeb,
- sprawdzian odbywa się co kilka lekcji (5-6), praca klasowa po każdym dziale,
- jeżeli przedmiot realizowany jest 1godz./tyg., ocenę śródroczną/roczną wystawiamy co najmniej z czterech ocen cząstkowych (w tym dwie prace pisemne),
- jeżeli przedmiot realizowany jest więcej niż 1godz./tyg., ocenę śródroczną/roczną wystawiamy co najmniej z pięciu ocen cząstkowych (w tym minimum z dwóch prac pisemnych),

- w przypadku nieobecności nauczyciela w dniu sprawdzianu, pracy klasowej itp. termin należy ponownie uzgodnić z klasą (przy czym nie obowiązuje wtedy jednotygodniowe wyprzedzenie).

d) zasady i formy korygowania niepowodzeń:

- uczeń ma prawo poprawić ocenę (od oceny niedostatecznej do oceny dobrej) z pracy klasowej, sprawdzianu lub kartkówki **jeden raz w ciągu dwóch tygodni po oddaniu prac**, w terminie ustalonym przez nauczyciela,
- uczeń, który nie wykorzystuje ustalonych z nauczycielem terminów popraw, nie ma możliwości poprawiania prac na tydzień przed końcem klasyfikacji śródrocznej lub rocznej.
- do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę z poprawy i obie uwzględnia się przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej,
- uczeń może być pozbawiony możliwości poprawiania oceny, jeżeli stwierdzi się nieuczciwość ucznia (ściąganie, podpowiadanie, zmiana grupy na sprawdzianie, wykorzystywanie cudzych prac jako własnych – m.in. strony internetowe, prace domowe kolegów, odrabianie prac domowych w szkole).

e) sposoby informowania o postępach i osiągnięciach:

- oceny są jawne zarówno dla uczniów jak i jego rodziców (prawnych opiekunów),
- uczeń informowany jest o ocenie w momencie jej wystawienia,
- sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne (testy, prace klasowe, sprawdziany) są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego tj. do dnia 31 sierpnia,
- oryginały prac pisemnych mogą być udostępnione rodzicom ucznia na ich życzenie, podczas zebrań rodziców lub indywidualnych konsultacji (w terminach wcześniej ustalonych), w siedzibie szkoły; rodzic ma prawo skopiowania pracy dziecka,
- rodzice informowani są o postępach i osiągnięciach uczniów na bieżąco, korzystając z dostępu do e-dziennika lub bezpośrednio przez wychowawcę,
- na trzy tygodnie przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną **śródroczną** nauczyciel informuje uczniów o przewidywanych ocenach **niedostatecznych** śródrocznych,
- na trzy tygodnie przed **rocznym** klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciel jest zobowiązany do poinformowania uczniów o **przewidywanych ocenach** klasyfikacyjnych z przedmiotu, które wpisuje do dziennika elektronicznego,

6. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

1. **Załącznik nr 1-** Zgodnie z wymaganiami programowymi opracowanymi do programu nauczania biologii w trzeciej klasie gimnazjum: „Świat biologii”, autor: Małgorzata Liśkiewicz;
2. **Załącznik nr 2-** Zgodnie z wymaganiami programowymi opracowanymi do programu nauczania biologii w klasach V-VIII szkoły podstawowej: „Puls życia”, autor: Anna Zdziennicka.

Wszelkie nie ujęte w niniejszym regulaminie sprawy rozstrzyga się zgodnie z WZO.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii zostały zatwierdzone w dniu .....

PODPIS DYREKTORA

PODPISY NAUCZYCIELI BIOLOGII